

Sygn. akt II Cz 489/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Irena Dobosiewicz

Sędziowie - SO Bogumił Goraj

SO Wojciech Borodziuk (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: **S. A., E. B. (1) i M. S.**

przeciwko: **J. A. i K. B.**

o: **zachówek**

na skutek zażaleń powodów oraz pozwanych na postanowienie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w punkcie 2 i 3 wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2013 r. sygn. akt I C 3183/12,

postanawia:

I. zmienić punkt 2 i 3 wyroku Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 25 kwietnia 2013 r. wydany w sprawie I C 3183/12, w ten sposób, że:

- a) **w punkcie 2 (drugim) zasądzić od powodów S. A., E. B. (1) i M. S. na rzecz pozwanego J. A. kwoty po 2.400 (dwa tysiące czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- b) **w punkcie 3 (trzecim) zasądzić od powodów S. A., E. B. (1) i M. S. na rzecz pozwanej K. B. kwoty po 2.952 (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**

II. oddalić zażalenie powodów;

III. zasądzić od powodów S. A., E. B. (1) i M. S. na rzecz pozwanego J. A. kwoty po 150 zł (sto pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego;

IV. zasądzić od powodów S. A., E. B. (1) i M. S. na rzecz pozwanej K. B. kwoty po 184,50 zł (sto osiemdziesiąt cztery złote 50/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt II Cz 489/13

UZASADNIENIE:

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2013 r. w sprawie z powództwa S. A., E. B. (1) i M. S. przeciwko J. A. i K. B. o zachówek :

1. oddalił powództwo;

2. zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanego J. A. kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. zasądził od powodów solidarnie na rzecz pozwanej K. B. kwotę 2.952 zł, w tym kwotę 552 zł podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu Sąd podał, że rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparł na przepisie art. 102 k.p.c. mając na względzie odpowiedzialność za wynik sprawy wyrażoną w przepisie art. 98 k.p.c. Sąd podkreślił, że jakkolwiek sprawa formalnie obejmowała 3 sprawy, które mogły toczyć się oddzielnie, Sąd przyznał zwrot kosztów procesu na rzecz pozwanych w pojedynczej stawce uznając, że sprawy te były identyczne, powodowie występowali wspólnie, składali wspólne pisma w których przedstawiali wspólną dla wszystkich argumentację, co powodowało, że trzy procesy w istocie stanowiły jeden wspólny dla wszystkich powodów, a do tego skończył się on na bardzo wczesnym etapie.

Powodowie zaskarżyli zażaleniem postanowienie zawarte w punkcie 2 i wyroku w zakresie obciążenia ich kosztami procesu, domagając się jego zmiany poprzez oddalenie wniosku pozwanych o zasądzenie kosztów procesu.

Pozwana K. B. zaskarżyła rozstrzygnięcie w przedmiocie przyznanych jej od powodów kosztów procesu, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez zasądzenie kosztów procesu na rzecz pozwanej w jednej stawce 2.952 zł od powodów solidarnie oraz §2 ust. 2 oraz §19 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, poprzez jego niezastosowanie.

Z powołaniem na powyższe wносиła o zasądzenie na jej rzecz od każdego z powodów kwoty po 2.952 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, ewentualnie o zasądzenie od powodów solidarnie na rzecz pozwanej K. B. kwoty 2.952 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. D. kwoty 5.904 zł tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną pozwanej z urzędu. Ponadto domagała się zasądzenia od powodów na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Pozwany A. A. również zaskarżył zażaleniem orzeczenie o kosztach procesu zasądzonych na jego rzecz, analogicznie zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. i domagał się jego zmiany poprzez zasądzenie od każdego z pozwanych na rzecz powoda kwot po 2.400 zł oraz zasądzenia od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenia pozwanych są zasadne. Przystępując do rozpoznania zażaleń Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że połączenie - na podstawie art. 219 k.p.c. - kilku oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia jest zabiegiem technicznym, który nie prowadzi do powstania jednej nowej sprawy, nie pozbawia połączonych spraw ich odrębności i nie zmienia faktu, że łącznie rozpoznawane i rozstrzygane sprawy są nadal samodzielnymi sprawami. W konsekwencji, w razie połączenia przez sąd kilku spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia, zwrot kosztów procesu przysługuje stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw.

Powyższe stanowisko uznać należy za utrwalone w orzecznictwie, na co wskazał Sąd Najwyższy w swoim postanowieniu z dnia 03.02.2012 roku w sprawie I CZ 164/11 (publ. Lex nr 1254636)

Z powyższego wynika, że skoro Sąd Rejonowy w celu wspólnego rozpoznania połączył 3 procesy wytoczone każdemu z pozwanych oddzielnie przez S. A., E. B. (2) i M. S., to pomimo tego technicznego połączenia sprawy nie utraciły swojego odrębnego bytu i charakteru. We wszystkich tych sprawach od każdego z pozwanych powodowie żądali zapłaty kwoty 33.000 zł. Oznacza to, że oceniając sytuację całościowo, zarówno od J. A., jak i K. B. żądano w sumie po 99.000 zł.

W konsekwencji Skoro połączone sprawy zachowują odrębność, wartość przedmiotu sporu i odpowiednio wartość przedmiotu zaskarżenia połączonych spraw nie podlegają sumowaniu. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2013 r. IV CSK 719/12).

Łącznie rozpoznane i rozstrzygnięte sprawy są nadal dwiema samodzielnymi sprawami. Natomiast koszty nieopłaconej pomocy prawnej winny być liczone odrębnie dla każdej sprawy, pomimo ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 lutego 2013 r. I ACa 1227/12, podobnie Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 12 grudnia 2012 r. I ACa 248/12 i Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 14 września 2012r. I ACa 341/12)

Sąd Okręgowy w pełni podzielając powyższe uznał, że zgodnie z art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 §1 k.p.c. każdemu z pozwanych należał się zwrot kosztów procesu osobno od wszystkich powodów i to w kwocie nie niższej od stawki minimalnej odpowiedniej do wartości przedmiotu sporu, gdyż zarówno wobec J. A., jak i K. B. toczyły się po trzy procesy o zapłatę kwot 33.000 zł. Każdy z powodów domagał się od nich takich właśnie sum, wobec czego powinni oni liczyć się z tym, że jeżeli ich roszczenia nie zostaną uwzględnione, to zostaną zobowiązani do zwrotu przeciwnikom kosztów procesu ustalanych od takich kwot. Z drugiej strony wygrywając procesy to oni mieliby takie roszczenia wobec pozwanych, zgodnie z zasadą odpowiedzialności z wynik procesu wyrażonej w art. 98 k.p.c.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 §1 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienia, zasądając od każdego z powodów, którzy przegrali sprawy w całości na rzecz każdego z pozwanych koszty procesu według stawki minimalnej pełnomocnika, odpowiednio w kwotach po 2400 zł i 2952 zł, w tym wypadku powiększonej o podatek VAT z tytułu pomocy prawnej świadczonej z urzędu. (§6 pkt 5 w zw. z §2 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

Zażalenia powodów nie są zasadne. Zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 98 k.p.c. strona przegrywająca proces zobowiązana jest do zwrotu drugiej stronie niezbędnych kosztów procesu, do których zalicza się koszty wynagrodzenia adwokata zastępującego stronę. (art. 98 §3 k.p.c.) Powodowie nie wykazali jakichkolwiek przesłanek, które by podważały zasadę wyrażoną w art. 98 k.p.c.

Biorąc powyższe pod uwagę zażalenie powodów podlegało oddaleniu (art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 §2 k.p.c.)

Jednocześnie zgodnie z art. 108 §1 k.p.c. w zw. z art. 98 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od każdego z powodów na rzecz każdego z pozwanych zwrot kosztów postępowania zażaleniowego w wysokości po 150 zł odpowiadającego wynagrodzeniu adwokatów zastępujących powodów w tym postępowaniu (§13 ust. 2 pkt 1 w zw. z §2 ust. 2 powołanego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r., z tym że koszty przyznane powodce K. B. należało podwyższyć o stawkę 23% podatku VAT, gdyż reprezentował ją pełnomocnik ustanowiony z urzędu.

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność z oryginałem